

İman Nesvesi

Ali Ramazan DİNÇ

ma vi
YAYINCILIK

ALTININ KIYMETİNİ SARRAF BİLİR

Efendimiz (s.a.v.) ashabıyla birlikte otururlarken, Ali (k.v.) içeri girer. Peygamberimiz (s.a.v.) in yanı başında oturan Sıddık-ı Azam (r.a.), Ali (r.a.) ye yer verir. Bu tavırdan memnuniyetlerini izhar ile Efendimiz (s.a.v.), Âlimin kıymetini yine âlim bilir” buyururlar.

Ağrı’da bulunuyordum. Mahmut Bıyıklı kardeşimiz, Üstazımız hakkında bizden malumat istedi. Kendisinin sorularını cevaplarken, yukarıda arz ettiğim hadise hatıramda canlandı. Biz kimiz ki, Hak Teala’nın velisi, ârif-i billah, bir mürşid-i kamil hakkında kelâm edebilelim.

Kendisinden evrat ve ezkâr almaya gelenlere, “Yahyalılı Hasan Efendiden ders alın” diyen, Hızır (a.s.) in yoldaşı, Ladikli Ahmet Ağa rahmetullahi aleyh varken, bize söz mü düşer?

1973 yılında, Medine-i Münevvere’de

kendilerini ziyaret etmeyi talep eden, Üçlerden Paşa Hazretleri, Yedilerden Dörtüollu Fırınacı Mehmet Efendi Erdemlili Ahmet Şahin ve sevenleri, “Hasan Efendi nezaketli veli” derken, onu takdir edip, baş tacı ederken, bize söz mü düşer?

Esad-ı Erbîlî'nin (k.s.) aşçısı, Medine-i Münevvere'de mücavir Tevfik Babalar, Abdulgaffar Babalar, Sami Ramazanoğlu'nun (k.s.) “kendisini bilmeyen veli” diye tanımladığı, Mersinli Yusuf Amcalar daha neler neler, “Kıymetini Hasan Efendi'nin, takdir edin” dedikten sonra bize söz mü düşer?

Bunlardan Tevfik Baba; “Artık ben yolcuym Ahirete, ancak size söyleyebilirim sırrımı Hasan Efendi” der ve şunları anlatır:

“Sami Efendi Haremeyn'in, Mekke ve Medine'nin kutbudur. Huzur-ı Nebi (s.a.v.) de cenazesi kılınanları, rahmet melekleri karşılayıp azap meleklerini girdirmiyorlar içeriye” der ve daha nice sırlardan bahseder.

Rahmet-i Rahmân'a kavuşan Konyalı Dişçi

Baba, H. Mehmet Lekesiz, Kayserili H. Şaban Kavafoğlu, Adanalı Bakkal Hasan Efendi, manevi şirketin ortaklarından H. Ahmet Atasayar, ayaklarına kapanan Mustafa Erbil Beyler, Esad-ı Erbîlî ve Sami Ramazanoğlu'nun (k.s.) halifelerinin hepsi sitayişle, övgüyle bahsederlerken Üstaz-ı Âlîmizden, bize söz mü düşer?

Şu anda hayatta bulunanlardan Bandırmalı Ali Efendi, "Onun yüzüne çok bakın. Cennet ehlinin siması Hasan Efendi'ye benzer. Hak Teala'ya açılan binlerce kapının arkasında o görünür. Ama en son kapıda duran Hasan Efendi'dir. Onu Yahyalılar zannetmem ki tanısın." der. Manevi kardeşi Tahir Hocamız gözyaşlarıyla, "Arş'ın direklerinden biri olan Hasan Efendi kardeşimin, ah tabutuna konan tozları yalasaydım" diye, hasretini dile getirir.

İzmirli Dursun Aksoy amcamız ve ismini sayamayacağımız nice hayırlı kimseler Üstazımızdan bahsederken daima "Hasan Efendi başka" demişlerdir.

Rüştüne ermemiş, maddeten ve manen

olgunlaşmamış bizlere, onlara karşı itaat, rabıta ve muhabbet düşer.

Hayatı Kur'an olan, iman ve takva ile kemâle eren büyüklerimizi, ancak Zât-ı Kibriyâ anlatır Kitâb-ı Kerîm'inde. "Şüphesiz iman edip, salih amel işleyenler, işte onlar yaratılanların en hayırlısıdır. Onların Rableri katındaki mükâfatı, altından ırmaklar akan Adn Cennetleridir. Orada ebedi olarak kalırlar. Allah Taala onlardan razı olmuştur. Onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte bu (mükâfat), Rablerinden korkanlar içindir." (Beyine, 98/ 7- 8)

Yaşantısı Sünnet-i Seniyye olan büyüklerimizin vasfı, Hadîs-i Şerîf'te şu şekilde belirtilir, Ebû Zer radiyallahu anhin rivayetiyle:

"Allah Teala bir kuluna hayır murad ederse, kalbinin kilidini açar: (=Gayb âlemini, Ceberut âlemini, Lâhût âlemini ve on sekiz bin âlemi, dünya ve âhireti apaçık görür.) Gönlüne yakîn nûru ve sıdk, (katî ve kesin inanç, şüpheden uzak iman ve doğruluk) yerleştirilir. Kalbi öğüt ve tavsiyeyi kabul eder. Gönlü selâmette olur. (Kin, kibir ve hasetlikten ve sair nefsânî hastalıklardan

kurtulur.) Dili doğru olur. Tabiati, yaşantısı güzel olur. Kulağı hak sözleri işitir. Kalp gözleri de açık olur.”

Allâhımız aramızdaki kalbinin kilidini çözdüğü iyiler hürmetine, bizlere de öğüt ve tavsiye kabul eden bir kalp, doğru bir dil ve güzel ahlâk nasip etsin inşallah. Hamd olsun âlemlerin Rabbi olan Allâhımıza...

DENGE

Efendimiz (s.a.v.)'in, "Dünya ve onun içindekiler lanetlenmiştir." Buyruğunda, insanı, Allah'tan alıkoyan her şey kastedilmektedir. Yoksa insan, bu dünyanın şartlarına uygun olarak yaratılmıştır.

İnsanoğlunun, yiyip-içtiği, giyinip-kuşandığı, evi barkı, işi gücü, çoluk çocuğu vs. hep dünyadır. Bu değerlere bakış açımız; meşru olarak, dini emirlere uygun bir vaziyette yaşamı devam ettirmek şeklinde olmalıdır. Devlet reisi; halkım bal yiyebiliyorsa ben de yerim hassasiyetinde bir kişi ise; hazineler elinde olmasına rağmen, kıtlık döneminde, tebaamın dertleriyle hemdert olayım diye, karnını pek doyurmayan Yusuf (a.s.) gibi bir anlayışa sahipse, Allah Rasûlü (s.a.v.)'nün, "Bir saat adaletle hükmetmek, altmış yıllık nafilâ ibadetten hayırlıdır." övgüsüne mahzar olur. Masa başında iş yapan görevliden tutun, müşterisini karşılayıp, gelenlerine güler yüz gösterip insafla

muamele eden esnafa kadar her bir fert, Fahr-i Kainat (s.a.v.)'ın, "İşini, düzgün ve sağlam yapanı Allah Teâlâ sever." methine erişir.

Okul müdüründen hademesine, talebesinden öğretmenine, en küçük birimden en yükseğine kadar, görevini, İlahi rıza için yapmanın amelini, Hak Teâlâ, karşılıksız bırakmaz. Mevlâ'mız (c.c.), "Kim zerre miktarı hayır işlerse, onu görür. Kim de zerre miktarı kötülük yapmışsa, onu görür." buyurur. (Zilzal:99/7-8) Nebiler Nebisi Muhammed Mustafa (s.a.v.), "Mâruftan, iyilikten hiçbir şeyi küçümsemeyin. İstersen kendi kovandaki sudan, su isteyen birinin kabına boşalt. İstersen kendisini güleç yüzle karşıla." "Ey mümin kadınlar! .Hiçbir komşu komşusunu küçümsemesin. Hatta bir koyunun, çatal bir tırnağı da olsa" "Bir hurma kadar da olsa ateşten sakının. Bir tek güzel söz ile de olsa." buyurur.

Mahir İz Hocamızın takva tarifinde olduğu gibi, "Ne yaparsan yap, onu Allah Teâlâ için yap." duygusu, bu dünyanın şartları içerisinde yaşayan bizleri mesut ve bahtiyar kılar. Yersiz davranışlar sebebiyle hayatımızı israf etmemiş oluruz. İşine giden, evrat ve ezkar okuyan, halı dokuyan, ip eğiren, misafire hizmet eden, bulaşık yıkayan,

bağ-bahçe sulayan, okulda ders veren, yolda yürüyen her iki kişiden biri, niyetine göre mükafat kazanır. "Yapılan işler niyetlere göre değerlendirilir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır. Kimin niyeti Allah'a ve Rasûlü'ne varmak, onlara hicret etmekse, eline geçecek sevap da Allah'a ve Rasûlü'ne hicret sevabıdır. Kim de elde edeceği bir dünyalığa veya evleneceği bir kadına kavuşmak için yola çıkmışsa, onun hicreti de hicret ettiği şeye göre değerlendirilir."

İnsanlar, hep böyle bir fikre sahip olsa, alıcı satıcıdan, satıcı alıcıdan, iş veren işçisinden, işçi işvereninden, amir memurundan, memur amirinden, aile fertleri, hiç, birbirinden kuşkulalmaz. İbadet duygusuyla yapar her işi. Çünkü niyeti düzgün ve ameli salihdir. İcazetini Aleyhissalat ü Vesselam Efendimizden alan mürşid-i kâmilin tarif buyurduğu derslere ve öğütlere dikkat eden, letâiflerin nurunu görerek, nefsinin mertebelerini geçerek seyr ü sülûkunu yapan derviş, rûhen de olgunlaşmak suretiyle melekût alemine kanat çırpmaya başlar. Artık nefsini ruhuna arkadaş etmiş, vücut ülkesini İsrail zulmünden kurtarıp, Hakk'ı hakim kılmıştır bedende.

DİN ALLAH (cc)'İN OLUNCAYA KADAR

Halkımız arasında fitne kelimesi; karıştırma, bulandırma, sıkıntı, dert, keder anlamlarına gelir. Arap dilinde onlarca mânâsı olan fitne teriminin îtikâdi boyutu, "Din Allah'ın oluncaya kadar küfürle, şirkle mücadele etmek..." temel düsturu ile ifade edilir. Bu uğurda -Bedir'den tutun da, en son savaşa kadar- yüz binlerce şehidin kanı akmıştır ve kâfirin küfrü devam ettiği sürece bu, kıyamete kadar devam edecektir. Peygamberimiz (sav), kendisine; şâir, kâhin ve (Hakka, 69/41-42) sihirbaz dedikleri halde, (Müddessir, 74/24) muannid, inatkâr kâfirlerin, Allah (cc) ve Rasûlü (sav)'nü tanımayan cahillerin kapısını defalarca çalmıştır. Allah Rasûlü (sav), bugünkü mânâda isyan yuvalarının hepsini içerisine alan panayırlarda, dile kolay Mekke'ye 70 km ötedeki Taif'te ve bütün âfâk ve enfüste, din Allah (cc)'ın oluncaya kadar gayret etti. Heraklius'tan tutun Mukavvkıs'a kadar, Habeş kralı Necaşi'den kıyamete kadar gelecek olan bütün insanlığa, Cibril-i Emin vasıtasıyla inen Kur'ân-ı

Azîmuşşan'la, bütün âleme, yeryüzünde; şirk, küfür kalmasın diye haykırdı. Bu misaller, yazının hacmine sığmayacağı için uzun uzadıya verilemez. Fakat gerçek şu ki, Hak Teâlâ'nın emrine uyup Rasûlü (sav)'nün yolundan giden bütün muvahhidler (tevhid ehli); İran'da, Bizans'ta ve arzın her yerinde, fitnenin kalkması için mal ve canıyla emek ve çaba göstermiştir. (Saff, 61/10-11) Fitnenin amelî yönünü, taatlerdeki bidatlerin çirkinliğini, Sıddîk-ı Âzam'dan günümüze gelinceye kadar bütün mürşid-i kâmiller, sohbetlerinde beyan etmişlerdir. İslam fikhının temellerini oluşturan beş Hadis-i Şerif'in biri de Rasûlullah (sav)'ın, "Herhangi bir söz (amel) ki Rasûlullah (sav)'ın söz ve hareketlerine uymasa, red olunmuştur." kelâm-ı Nebevîleridir. "İslam'a ve Müslümanlara tuzak kurulduğu her zamanda, Allah (cc)'ın sâlih bir kulu, o hîleleri def etmek için bir zümreyle birlikte hazır bulunur." Hadis-i Şerif'leri de; fitne, fesat zamanlarında bunlara karşı çıkmak için, Hakk'ın dostlarının her dâim hazır olacağına işaret etmektedir.

Amellerin düzgün olması, dinde aslı olmayan amellerin (bidatlerin), şeytanın aldatması olan;

riya, gösteriş, kibir, benlik, kendini beğenme (ucub), taatlerini başkasına duyurma (süma) hastalığından uzak olmasına bağlıdır. (Kehf, 18/110) Verdiğimiz âyet numaralarındaki âyetler iyi incelenirse, "Şâyet yeryüzündeki ağaçlar kalem, deniz de arkasından yedi deniz katılarak (mürekkep olsa) yine Allah'ın sözleri (yazmakla) tükenmez." (Lokman, 31/27) âyetinin sırrı ehline çok iyi anlaşılacaktır. Her bir ferdimizin ahlâki yapısı, "Onların fısıldaşmalarının birçoğunda hayır yoktur. Ancak bir sadaka yahut bir iyilik yahut da insanların arasını düzeltmeyi isteyen (in fısıldaşması) müstesna." (Nisa, 4/114) âyetinin işaret ettiği hâl üzere olmalıdır. Yeri ve yurdu olmadığı halde haksızlıkla elde ettiği ülkelerde, ırz ve nâmusa musallat olan, maddî ve mânevî bütün nimetleri alt üst eden fitnenin -ıslahı mümkün değilse- Mevlâ (cc)'dan kahrını dileriz.

ERENLERDEN DEMETLER

Hakk'a uyan, nefesine yan çıkmayan, haklı olan düşmanı bile olsa, hakkını yerine getiren, adaletle muamele eden, gerek evlatları, gerekse başkaları arasında ölçülü hareket eden, aile reisinden tutun, en yüksek kademede bulunan şahsa kadar, elinin altındakilere zulmetmeyen; yemesinde-içmesinde, oturup kalkmasında, ferdi, ailevi ve içtimâî münasebetlerinde; nebîlerin, siddîkların, şehitlerin ve salihlerin yolunu takip edenleri Rabbimiz (c.c.), Kevser Havzı'nın başında Rasûl-i Ekrem'iyle buluşturur. Nefis ve şeytanın yolundan gidenlerse bereketsizdir, ebterdir.

"Şüphesiz ki Allah, adaleti, iyiliği ve akrabaya vermeyi emreder. Fuhşiyattan, kötülükten ve azgınlıktan da men eder. İbret alalım diye size (Allah Teâla böyle) nasihat eder." (Nahl, 16/90)

"Kim Allah'a ve Rasûl'e itaat ederse, işte onlar; Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, siddîklar, şehidler ve salih kimselerle beraberdirler. İşte onlar ne güzel arkadaşlardır." (Nisa, 4/69) "Ey

iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, artık şüphesiz ki o, çirkin işleri ve kötülüğü emreder." (Nûr, 24/21) Kevser sûresi Peygamberimiz (s.a.v.)-ve kâmil müminlere bahş olunmuştur. Bereketsizlik, ebter oluş; Rasûl-i Ekrem (s.a.v.)'in ve O (s.a.v.)'na vekil olan kutb-u cihanların gözünden ve gönlünden düşenleredir.

"(Habîbim Yâ Muhammed!) Şüphesiz ki, biz sana Kevser'i verdik." (Kevser, 108/1)

Rabıta ve murakabeyle, Allah'tan bir nur olan tecelli ve gönle inen manevi gıdalarla Kevser gibi bir nimete erenlere ne mutlu!

Kadere rıza imanın şubelerindendir, Abdulkadir Geylani (k.s.), "Kader oluşunun altına yat, yılan, akrep ne akarsa razı ol." buyurur. Hayır ve şer, ne gelirse Mevlâ'dan razı olanlar, imanının tadını alanlardır. "Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, artık onu ondan (Allah'tan) başka giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır dokundurursa, işte o, her şeye hakkıyla gücü yetendir." (En'am, 6/17)

"Hiçbir musibet Allah'ın izni olmadıkça isabet etmez." (Teğâbün, 64/11)

"Yeryüzünde ve nefislerinizde başınıza gelen hiçbir musibet yoktur ki, mutlaka onu yaratmamızdan önce bir kitapta yazılı olmasın." (Hadîd, 57/22)

"Şüphesiz ki biz, her şeyi (Levh-i Mahfuz'da yazılmış) bir kadere göre yarattık." (Kamer, 54/49)

Cenâb-ı Hakk'ın sonsuz kudretini her yerde ve özellikle dağlarda tefekkür edin.

"Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün ihtilafında (ard arda gelmesinde), insanlara fayda veren şeylerle (yükli olarak) denizde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten bir su indirip de, onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesinde ve orada her hareketli canlıyı yaymasında, rüzgarların yönlendirilmesinde ve gökle yer arasında (emre) boyun eğdirilmiş bulutlarda akıl erdirecek bir topluluk için (Allah'ın varlığına ve birliğine) kat'i deliller vardır." (Bakara, 2/164)

Tur dağında Musa (a.s.), Hira mağarasında Peygamber-i Zîşân (s.a.v.) ve velilerin dağ başlarında mekan tutup, insanlara daha çok faydalı olabilmek için tefekküre dalmaları boşuna değildir.

Göz ve kulaklarının dinlenerek, bütün güçleriyle Mevlâ'ya yönelmeleri, kendi nefislerinde ve âfakta, kendilerinin dışındaki âlemde sonsuz kudreti tefekkür içindir. "Onlara hem âfakta (kendi dışlarındaki âlemde), hem de kendi nefislerinde delilerimizi göstereceğiz." (Fussilet, 41/53)

GERÇEK HUZUR

Dünya ve âhiretin sırlarını apaçık görme bahtiyarlığına eren yakîn ehli, huzur ehli, haramlardan uzaklaşır ve Rabbimizin emrine son derece riayet eder. Gerçek mutluluğa ulaşanlar; vuslata erip, Hakk Teâlâ'ya kavuşan, her tecellide, kalbe inen nurda Mevlâ'mızla olanlardır.

Bu zevke kavuşan, Allah Teâlâ'ya her şeyiyle teslim olan marifet ehli; tecelliye eren kullarla buluşur, arzu ve isteğini bizzat Rabbimizden sorar, Zât-ı Kibriya ile konuşup-görüşür. Hiç şüphesiz inanıyorum ki bunlar bize ağır gelecektir. Elbette ilk öğretimdeki bir yavruya; cebirden denklemleri, geometriden sinüsü, kosinüsü, tanjantı, kotenjantı öğretemezsiniz. Çünkü o çocuk daha sayıları saymakla, toplama ve çıkarmayla, bölme ve çarpımla meşguldür.

Bayezid (k.s.), söz ve sohbeti, avam kursağına sığmadığı için memleketinden yedi defa çıkartılmıştır. Hasan-ı Basri (k.s.)'nin, Rabiâtü'l-

Adeviyye (rh.aleyhâ)'nin yüksek anlayışını, "Fillerin ağzına göre ayarlanan lokmalar, karıncanın ağzına sığmaz." diyerek avama göre kıyaslaması gibi.

İmanın kemaline vesile olan tevhid dersi, nefy ü isbat tatbikinde, alınan feyizle, mânevî coşkunlukla, "Efendim! Bu dersler neden daha önce öğretilmedi!" diyen müridan gibi.

İnsanlara akılları ölçüsünce konuşun, gerçeğine aykırı gibi görünen bu beyanlar, hakikatlere erip, nefsin tuzagına düşmememiz için anlatılmaktadır. Zaten kardeşlerimiz, bunları, bu anlayışla okuyup, dinler. Mürşid-i kâmillere, Sıddîk-ı Âzam (r.a.)'dan bu zamana kadar gelen meşâyih-i kirama yakınlığımızın derecesine göre, Habîbi Kibriyâ (s.a.v.)'ya hemcivar, komşu oluruz. O gönüllerden geçenler ancak, Peygamberimiz (s.a.v.) ve Zât-ı Kibriya (s.a.v.)'ya kavuşurlar. Yetişkin evlatlarını, Rasûl-i Ekrem (s.a.v.)'e cübbelerinin altında takdim ederler. Allah Teâla'ya, Rasûlü (s.a.v.)'ne ve sizden olan ulü'l-emre, otorite olan her şahsa itaat bize Kur'an'da emredilen bir esastır. Dünyanın ve ahiretin ışıkları olan hakikat ehli, ulemâya bağlılık Hadis-i Şerifte haber verilen bir gerçektir. Dağlar,

taşlar, bir kuru yaprak dahi Hakk Teâlâ'nın izniyle hareket ederken, bizler de kulluğumuzda daim ve kaim, dosdoğru olmaya gayret edelim.

Üstadımız (k.s.)'a, bu mânevî derslerin, evrat ve ezkârın sonu nedir diye sorduğumda, "Oğlum! Ölünceye kadar Rabbimize kulluktur." buyurmuşlardı. Bize sorarsanız; işin gerçek yönü, Rabbimiz Teâlâ'nın azametini, ululuğunu, kendimizin de acziyetini, zayıflığını bilmektir.

İnsanımız -çok azı müstesna- dünya nimetine erince değişiyor. Bu, dünyanın geçiciliğini, âhiretin de ebedî olduğunu tam anlamamamızdan kaynaklanmaktadır. Buranın zindan, öbür âlemin sürûr olduğunu bilenler, eli kârda, gönlü yardı olanlardır. Çin işkencesi gören, hapishaneden çıktıktan sonra tekrar cezaevine, zindana girmek ister mi? Balı, böreği tadar, cifeye konar mı? Allah Teâlâ'yı tanıma zevkine erenler gönüllerini bu fâni âleme bağlamaz. İbrahim b. Edhem (k.s.), "İnsanlar bu dünyadan hiçbirşey tatmadan çıkıp gitmiştir." buyurunca, "Nedir bu tat?" diye soranlara, "Marifet lezzeti." diye cevap vermiştir.

İMTİHAN

Fitne kelimesi, altının, ateşin altında; kirini, pasını atıp, özünün ortaya çıkması anlamına gelir. Bu kavram; deneme, sınama, mal-mülk, evlat, sıhhat, âfiyet, dert ve hastalık, fakirlik ve zenginlik, küfür, şirk, azgınlık, sapıklık, günah, birini yoldan çıkarma, azdırma, delilik, içte kavga çıkarma, kalbin meylî, belâ ve mûsibet ve azap anlamlarına da gelir. Adem (as)'in oğulları Hâbil ile Kâbil, Cenâb-ı Hakk (cc)'a kurban takdim ettiklerinde birinin kurbanı kabul edilmiş, diğèrininki ise reddedilmişti.

İlk fitne, kurbanı kabul edilmeyen Kâbil'in, kıskançlık sebebiyle Hâbil'i öldürmesiyle başladı. (Mâide, 5/27-28) Hasetlik öyle fena, şeytânî bir sıfattır ki, Peygamber çocuklarının bile yoldan çıkıp, fitnenin kopmasına sebep olmuştur. Hz. Yakub (as)'un, Nûr-i Nübüvvet kokan yavrusu Hz. Yusuf (as)'u bağrına basması, kardeşlerini ne kötü bir düşünceye sevk etti.

Çekememe hastalığı gönle düşünce kardeşlerin en merhametlisi bile Hz. Yusuf (as)'un öldürülmesini istedi. Kardeşleri aralarında dediler ki: "Yusuf'u öldürün veya onu bir yere atın ki babanızın teveccühü yalnız size kalsın! Ondan sonra da (tevbe ederek) sâlih kimseler olursunuz." (Yusuf, 12/9) Kur'an-ı Kerim'de şirk, en büyük zulüm ve fitne olarak haber verildiği gibi, malın ve evladın da fitne olduğu beyan edilir.

Mal ve mülkün fitne olmasına, Kasas Sûresi'nin yetmiş altı ile seksen üçüncü âyetleri arasında geçen, Hz. Musa'nın amcazadesi Kârun'un kıssası misal verilir. Kârun, hazinelerinin anahtarlarını güçlü, kuvvetli bir topluluğun zor taşıdığı büyük servetini, kendi bilgisi sayesinde elde ettiğini zannederek Allah (cc)'ın yolundan saptı.

Kalem Sûresi'nin on yedi ile otuz üçüncü âyetleri arasında ise, hayırlı bir babanın azgın evlatlarının, salih kardeşlerinin sözlerini dinlemeyerek, babalarından miras kalan bahçenin meyvelerini fakirlerden kıskanmaları ve bunun neticesinde Karun'un malı gibi bütün maddî varlıklarının helâk olması anlatılmaktadır. Kadının fitne oluşuna; mal ve mülk sahibi, şuhluğu olan Züleyhâ'nın, kapıları iyice kapatıp, güzellikte eşi

ve benzeri olmayan Hz. Yusuf (as)'un nefsinden murat almak için, "Haydi gel!" sözüne karşılık Hz. Yusuf'un, "Haşâ! Ben Allah' a sığınırım." demesi, en güzel örnektir. Bu vâkıâ, Yusuf Sûresi'nin yirmi üç ile otuz üçüncü ayetleri arasında gâyet açık olarak belirtilir. Tegâbün Sûresi'nin on dört ve on beşinci Âyet-i Celîlesi'nin nüzûlüne sebep olan hâdise, Mekke'den hicret etme arzusunda bulunan bazı Müslümanların eş ve çocuklarının kendilerini hicretten alıkoymak istemeleridir.

"Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar da vardır. Onlardan sakının. Ama affeder, kusurlarını başlarına kaktırmaz, kusurlarını örterseniz, bilin ki, Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Doğrusu mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir imtihandır. Büyük mükâfaat ise Allah'ın yanındadır." Fitne, Allah (cc)'a muhabbetten, Rasûlü (sav)'ne saygıdan, yolundan gidenlere hürmetten alıkoyan her nesnedir.

"Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi, Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır." (Münâfikûn, 63/9) Âl-i İmran Sûresi'nin on

dördüncü, Tevbe Sûresi'nin de yirmi dördüncü âyetinde, dünya hayatının geçici süsleri olarak belirtilen sekiz kavram; kadınlar, oğullar, altın ve gümüşler, hayvanlar, ekinler, baba, evlat, aşîret, kavim, kabile, yok olmasından korkulan ticaret malları, hoşça giden evler, bizim için bir fitne sebebi; hayır ve şer olan her şey, hangimizin daha güzel amel işleyeceğini denemek için bir imtihan vesilesidir.

Bu maddî kıymetler; hayatı ve nimeti dâim olan ahiretteki güzellikleri, Allah (cc)'ın, Rasûlü (sav)'nün ve O (cc)'nun yolunda yapılan cihadın sevgisini elde etmemize vasıta olduğu sürece, aziz ve muhteremdir. Kişi, evindense, iş yerini daha çok sever; çünkü evindeki rahatı, kazancına bağlıdır.

Ârifler, burada çalışan, ahirette rahat eder, der. Bakara Sûresi'nde dünyevi değerler "hayır" olarak belirtilir.

İbni Mesud (ra), "Mallarınız ve çocuklarınız sizin için ancak bir fitne, denemedir." (Tegâbün, 64/15) âyetinin îzâhı babında, "Bizi fitnedenden koru." diyenlere, "Allah (cc)'tan alıkoyan, saptıran mal

ve evlattan Allah (cc)'a sığınmın." tavsiyesinde bulunmuştur.

Peygamberimiz (sav), "Vakit yaklaşacak, ameller azalacak, aç gözlülük yayılacak, fitneler açığa çıkacak ve adam öldürme hâdiseleri çoğalacak." buyurmuştur. Bir başka Hadis'inde ise Efendimiz (sav), "Bir takım fitnelerin, yağmur, seller gibi evlerinizin arasında aktığını görüyorum", buyurmaktadır.

Hasan-ı Basr-i (rha), "Şüphesiz, Allah'ın kalplerini takva ile imtihan ettiği (gönlünü İslam'a açtığı, nûruyla sadrını genişlettiği) kimselerdir." (Hucurat, 49/3) Âyet-i Celîlesi'nin izahında, söyle buyurur: "Allah (cc) kimin kalbini takva ile imtihan ederse onun; şiarı, şahsiyeti, kimliği Kur'an, elbisesi iman, ışığı tefekkür, güzelliği takva, temizliği tevbe, arılığı helal kazançtır. Süsü vera (şüpheli işlerden kaçınma), özelliği âhiret amellerine gayret, güveni Allah (cc)'a teslimiyet, makamı Allah'ın katında olana meyildir. Orucu ölüm, günahları işlememeye ölünceye kadar azim, iftarı cennette sonsuz nimet, malı hasenat, sevaplar, mâdeni ahlâk, nasîbi murakabe, nazarı müşahededir."

GÖNÜL KOVANI

Beytullah'ın minaresine nazar ederken, şerefelerin tavanına baktığımda şu düşünceler geldi hatırıma: Birinci katın çatı döşemesini yapan usta, ayağının kaymasını, düşüp parçalanmasını hiç düşünmez, rahat rahat dolaşır çatıda.

Ama otuz katlı binanın üstünde çalışan usta, düşerim de elim-ayağım kırılır, paramparça olurum diye son derece korkar, tir tir titrer. Düşmemek için bütün tedbirleri almaya çalışır da kendisini garantiye alır. Kırsal bölgelerde, devletten, hükümetten uzak olan bir kimse, yerine göre kanun, yasa, tüzük, kural tanımadan konuşur. Ama devlete yakın olanlar, elleriyle ağızlarını kapatarak konuşurlar. Hatalı bir söz ederiz de kelimelerimiz dudakların hareketinden çözümlenerek, hakkımızda dava açılır diye.

Hakk Teala'nın sevgisinden uzak kalan cahil; kötü bir sonla ölüm, kabir, kitap, mizan, hesap, sırat ve mahşer korkusu taşımaz. Servetle mağrur olmaktan, uzun endişelerden, rüşvetten, başkasının

namusuna bakmaktan hiç çekinmez. Fakat Hakk Teala'ya yaklaşan, O (c.c.)'nu tanıma hususunda ilim sahibi olan, hal ve makam itibariyle yükselen kimseler, O (c.c.)'nin azametinden titrer, hataya düşerim korkusuyla helali bile terk eder. "Sizin Allah Teala'yı en iyi bileniniz ve O (c.c.)'ndan en çok korkanınız Benim..." buyurur Efendimiz (s.a.v.): "Kulları içinden ancak alimler, Allah Teala'dan gereğince korkarlar." (Fâtır, 35/28)

Tarlaya dikilen fidan ve çubukların mevsimi geldikçe bakımı ve budanması yapılmazsa meyve vermez kör olup giderler. Zayıf dalların budanması, güç ve kuvvetin meyveye gitmesi içindir. Mükerrerrem olan insanoğlunun, irfan bahçesinde meyve vermesi için, gönülde beliren; hasetlik, kin, nefret, buğz, kibir, dünya muhabbeti, kötü zan, şehvet gibi güçsüz dalların üstatlarımızın ellerinden aldığımız; istiğfar, tevhid, salat ü selam, ölüm tefekkürü, rabıta ve zikir ile kesilerek, ruh ve manamızın güç-kuvvet bulması gerekir. Allah (c.c.), "Nefsini günahlardan temizleyen muhakkak kurtulmuştur. Onu isyanı ile örten ise mutlaka ziyana uğramıştır." (Şems, 91/10-11) âyeti ile ruhen temizlenenler, ahlaken olgunlaşanların

budanarak, fena ahlakı atarak ikrama layık olduklarını bildirir. Arılar, yüzlerce, binlerce çiçeğe konar tabiatta. Çiçeklerin özünden aldığı gıda ile, gelip kovana bal yaparlar.

Kâmil mümin de, Kur'an-ı Kerim'in 6666 ayetinde mevcut; istiğfar, tevhid, salat ü selam, ölüm tefekkürü, rabıta ve zikir çiçeklerine konarak kalb kovanına marifet balı yapar. Ruhi taatlere ağırlık vererek, derûni zikir ve murakabeye, Allah u Teala'nın bizi her an gözetlediğini tefekküre başlarsa; ibadetini, ihsan, Rabbimiz Teala'yı görüyormuşçasına yaparsa, Arş-ı Azam olan kalbe hakikat balı da yapar ...

Farz ibadetlerden; taat, ihlas, ihsan, takva balları yaptığı gibi, nafile taatlerden; işrak, kuşluk, duha, evvabin, gece ve teheccüd namazlarıyla da Allah Teala hazinesi olan gönül kervanına manevi ballar yapar.

Ballar balını buldum Kovanım yağma olsun

Sadık mü'min, fakirlere sadaka, insanlara nasihat, güzel ahlak ve edeple de Hakk Teala'nın evi olan kalb âlemine ballar yapar.

"...Böylece yaptıklarını hazır olarak bulmuşlardır. Rabbin ise hiç kimseye zulmetmez." (Kehf, 18/49) ayetiyle bu ballar, mükafatı kat be kat artarak, ahirette, en büyük sermayemiz olacaktır.

"Hem kendiniz için hayırdan ne takdim ederseniz, Allah Teala katında onu, daha hayırlı ve mükafatça daha büyük bulursunuz." (Müzzemmil, 73/20) Ameller üç kısımdır:

1. Emrolduğumuz taatler; ihlas, niyetin Allah için olması, riya, süma, ibadeti başkasına duyurma arzusu, ucüp, ibadetiyle öğünme şaibesinden uzak olma gibi sıfatlar ve başkasının methini istememe.

2. Nehyolduğumuz taatler: Hakk katında, niyet olmadan yapılan ibadetler karşılığını bulmaz. Ama taatin terkinde, Allah rızası olursa, kişi mükafat kazanır.

3. Mübah taatler: Yapılıp yapılmaması; günah veya sevap olmayan, yeme içme, uyuma, yatıp-kalkma gibi... Bir niyet olmazsa bu davranışlarda sevap da olmaz. Fakat ibadet için yenilir içilir, yatılıp-kalkılırsa karşılığında bir mükafat elde

edilir. Amellerin üç kısım olmasına mukabil ihlas da üç kısımdır: 1. Allah (c.c.)'a, karşılığında bir şey bekleyerek dünya ve ahiret arzusuyla yapılan taat.

2. Sadece ahiret nimetlerine kavuşma arzusuyla yapılan taat.

3. Hakk Teala katında makbul olan, O (c.c.)'na kulluk ve muhabbet duygusuyla yapılan taattir.

Her namaz vaktinde (ve secde yerlerinde) yüzlerinizi (ibadete) çevirin ve dinde yalnız O'nun rızasını için ihlaslı kimseler olarak O'na ibadet edin! Sizi ilk önce O yarattığı gibi yine O'na döneceksiniz. (A'raf: 7/29)

HASAT MEVSİMİ

Tarlaya saçılacak tohumun verimi için, toprak ve zaman önemlidir. İnsan hayatında; güç, kuvvet, ilim, edeb, takva sahibi olmada da zaman, mühimdir. İşin verimini artırmak için de vakit, değerlidir. Her nesnenin müsmir, faydalı olması için, zaman ve zemin göz ardı edilmemelidir.

Buğdayın en az bire on ürün vermesi için, toprağın alttan ve üstten nemlenmesi icap eder. Böyle bir toprak yılda en az dört ürün verir. İş hayatında, insan unsurundan faydalanmak için, yaşın genç olması faydalı neticeler doğurur. Diğer ülkelere nispeten memleketimizin genç nüfusa sahip olması ayrıca bir gelir kaynağıdır. Dervişlerin ifadesine göre, kırk yaşından sonraki dervişlik zordur. Arş-ı Âzamın altında gölgelenecek yedi sınıftan biri de, ibadet ve taatin zevki ile gençliğini geçiren kimselerdir. Evlilik, çoluk çocuk, ev bark geçimi, ilim, irfan, iş ve gücün kuvveti yaşlılıkta verimini kaybeder.

Bir yıl içinde zuhur eden dört mevsimde

İlkbahar, en verimli dönemdir. Yirmi dört saatte en kıymetli anlar da sabah, akşam ve bilhassa seher vaktidir. Zamanın ve zeminin kıymeti - "mekanın şerefi, mekinledir" ifadesi gereği- orada bulunan kimseyledir. Mekke'nin kıymeti Kâbe ile, Medine'nin şerefi Rasûlullah (s.a.v.)'ın cism-i saadetlerinin bulunmasıyla, Kuds-i Şerifin önemi de Mescid-i Aksa ile. Girmekle şerefleeneceğimiz üç aylar - Receb-i Şerif, Şaban-ı Muazzam, Ramazan-ı Şerif- Kur'an-ı Kerim'de ve Hadis-i Şeritlerde öneminin beyan edilmesi ve içinde bulunan kandiller sebebiyle; bu dönemde yapılan taatler, verimli tohum, toprak ve genç yaşta alınan bilgiye benzer.

Allah Teala'nın ayı olan Receb-i Şerifin ilk gününde tutulan oruç; sevap yönünden sair günlerde tutulan oruçların üç yılına, ikinci gün tutulan oruç iki yılına, üçüncü gün tutulan oruç bir yılına denktir. Receb-i Şerifin ilk Cuma gecesi olan Regâib Kandili, Allah Teala'nın feyzinin aktığı, rahmetinin coştığı, tecellilerin zuhur ettiği gece olması hasebiyle, sanki çalışanlara ikramiyelerinin verildiği gün gibidir. Bir rivayete göre, Efendimiz (s.a.v.)'in ana rahminde

belirlendiğini bildiren gece olması hascebiyle Regâib Kandili, bu kandili ihya eden mü'minlere Hak'tan bir ikramdır.

Seyr-ü sülûk yapan, fena ahlaktan güzel ahlaka geçen müridin ders alacağı Miraç gecesi de bu ayın yirmi yedinci günüdür. Âdeta ihsan kapılarının, arkasına kadar açıldığı, gönüllere ilahi aşkın saçıldığı bir gecedir. Kendisi girmeden cennete hiçbir enbiyanın giremeyeceği, ümmeti dahil olmadan hiçbir ümmetin dahil olamayacağı müjdesinin alındığı, şirk müstesna, nasuh tevbesiyle, bir daha hata işlememe azmiyle yapılan tevbelerin kabul olduğu bir gecedir. Velayet ölçüsü içerisinde, Hak dostlarının her nefes yapabilme imkanına sahip olduğu miraç zevkinin verildiği gecedir bu gece. Herhalde; saydığımız ve sayamayacağımız bu lütuflar Hak Teâlâ'nın kapısında kulluk yapan ümmete verilen büyük bir bahşıştır. Hak Teâlâ'ya yönelenlerden, çokluğu ifade babında, Beni Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri adedince kişinin bağışlanacağı bildirilen Beraet Kandili de Şaban-ı Muazzama'nın on beşinci gecesinde idrak edilmektedir. Çıplağın giydirildiği, açın doyurulduğu, savunma için beline

silahın verildiği Ramazan-ı Şerif ayı da; fakirler doyurularak, yoksullar giydirilerek, Kur' an-ı Kerim tilavetiyle susuzlar kandırılarak, nefis ve şeytana karşı mücadele silahıyla teçhiz edilerek ihya olacağımız aydır. Receb-i Şerif ve Şaban-ı Muazzam ve Ramazan-ı Şerif ayları süresince her gün 1000 Tevhid, "La İlahe İllallah" zikrini yaparak manevi bünyemizi doyuralım. Her 100 adedin sonunda bir defa "Muhammedü'r-Rasûlullah" diyelim. Receb-i Şerif ve Şaban-ı Muazzam aylarında ara ara, Efendimiz (s.a.v.)'in okudukları duayı tekrar edelim. "Allahümme Bârik lenâ fi Recebe ve Şaban ve Belliğnâ Ramazan." "Ey Allahım! Recebi ve Şabanı bize mübarek kıl ve Ramazan-ı Şerif e de bizi ulaştır." Kandil gecelerinin vazifelerini Sami Ramazanoğlu Hazretleri (k.s.)'nin, "Dualar ve Zikirler" kitabından öğrenelim.

HER DAİM NEFİS MUHASEBESİ

Müminler için Allah'ın Kitabı ve Peygamberin Sünneti, Rableri tarafından onlara bir nimet olarak tamamlanmıştır. Mezhep imamaları, meşayih ve ulema-i kiramın ilimleri de elimizde mevcuttur. Akıllı Müslüman'a düşen görev, bu kaynaklardan istifade etmektir. Aksi takdirde ayet-i kerîmenin bildirdiği, sağır ve dilsizlerden olmak kaçınılmazdır: "Yeryüzünde debelenenlerin Allah katında en kötüsü, gerçeği akıllarına koymayan o sağır ve dilsizlerdir." (Enfal, 8/22) Hakikati elde etmek için kişi, mürşid-i kâmilinden hakkıyla istifade etmeli ama aynı zamanda kendi kendisinin de mürşidi olmalıdır. İmanın tadı alınmak isteniyorsa kalpte Allah ve Rasûlü'nün muhabbetinin ne kadar olduğu düşünölmelidir. Ayrıca imanda kemali elde etmek için ne kadar gayret sarf edildiği devamlı surette mütalaa olunmalıdır. Acaba Benim de Adım Var mı? İmanda kemal sahibi, Ashab-ı Kiram'ın en önde

gelen büyüklerinden Hz. Ömer (r.a.), bir gün, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in sırdaşı Hz. Huzeyfe (r.a.)'nin yanına gelir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ile Huzeyfe (r.a.), geceleri sohbet ederlerdi. Efendimiz (s.a.v.) münafıkların listesini Hz. Huzeyfe (r.a.)'ye vermişti. Hz. Ömer b. Hattab (r.a.): "Ey Huzeyfe! Acaba bu münafıklar listesinde benim de adım var mı?" diye sorar. O anda Huzeyfe Hazretleri (r.a.), Efendimiz (s.a.v.)'in, "Benden sonra bir nebi gelse, Ömer gelirdi. Ömer, Cennet ehlinin kandilidir." övgüsüne mazhar olan bu kutlu insanın rikkatinden dolayı ağlamaya başlar, Hz. Ömer (r.a.) de kendi iç muhasebesinin verdiği kaygıyla, "Acaba benim o listede ismim var mı?" diye göz yaşı döker. Kendimiz Değişmediğimiz Müddetçe Allah Bizi Değiştirmez Hz. Ömer (r.a.) gibi kendimizi kontrol etmeliyiz. Tabir-i caizse kendimizi yoğun bakıma almalıyız. Kur'ân ve Sünnet'in bize sunmuş olduğu reçetelere riâyet etmeliyiz. Verilen nasihata layık olmayanlar hakkında Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyorlar: "Bu sefillere, akılsız ve düşüncesiz insanlara, huysuz kişilere iyiyi öğretmek, hınzırın boğazına inci takmak gibidir."

Biz arşın altında otururken, semâ bizi gölgelerken, hayatımızın güzel olmasını istiyorsak Cenab-ı Hakk'ın, "Siz kendinizde olanı değiştirmedikçe Allah sizi değiştirmez." (Ra'd, 13/11) kelâm-ı İlâhî'since amel ederek kendimizde olan kötülükleri hemen terk etmeliyiz. Allah ve Rasûlü (s.a.v.)'nün muhabbetini her şeyden sevgili tutmadıkça, sevdiğimizi Allah için sevmedikçe, buğz ettiğimize Allah için buğz etmedikçe, verdiğimizizi Allah için vermedikçe, men ettiğimizi Allah için men etmedikçe, iman bize her şeyden daha sevgili olmadıkça, elbette ki gönül huzur bulmaz ve içimizde de dışımızda da değişme olmaz. Onlarda Benim Gibiydi Nefis muhasebesinde çok önemli olan bir husus ölüm tefekkürüdür. Hazret-i Peygamber (s.a.v.) "Ağızların tadını bozan ölümü sıkça hatırlayın!" buyuruyor. Kabirleri belirli zaman dilimlerinde ziyaret ederek, onlara bakarak, adeta öte âleme gözümüzü dikiyormuşçasına, "Bunlar da benim gibiydi." diyerek ölümü hatırlamalıyız. Her Şey Kaydolunmaktadır. Kıyametin alametlerinden zikredilen Ye'cüc, Me'cüc öyle dağlar arasından zuhur edecek varlıklar değil. Ye'cüc ve Me'cüc, dillerine sahip olamaz; konuştuklarının hayır mı,

şer mi olduğunu hiç düşünmez, ağızlarına ne gelirse onu söylerler. Ayrıca onlar, namazda uzun beklemeyi sevmezler ve Allah'ı zikretmekten kaçarlar. Öğüt ve nasihat dinlemekten de uzaktırlar. Bu şuursuz düşünce ve tavırların, rızkın helal olup olmadığına dikkat etmemekten kaynaklanmaktadır. Nasıl ki piknik alanında bir kıvılcım bütün ormanın yanmasına sebep oluyorsa, bu tür tavırlar da amellerin mahvolmasına sebebiyet verir.

İmtihan dünyasında her şey kayda geçmektedir. Hatem-i Es'am Hazretleri (k.s.) yolculuğa çıkmak üzere huzuruna gelen kimseye şu nasihatta bulunur: "Yolculuk esnasında yanına bir yâr al." Yâr, Allah (c.c.) olacaktır. Yoldaş ise Kirâmen Katibin. Kirâmen Kâtibînin yazmış olduğu kitap cezâ gününde önümüze getirilecek. O kitapta büyük, küçük demeden her şey kayıt altına alınmıştır. Bu kayıt da hiçbir şey zail olmadan, iğneden ipliğe işlenir. Zerre kadar hayır da, zerre kadar şer de geride bırakılmaz. Ve o günde "Kitabımı oku! Bugün sana hesap verici olarak nefsin yeter." (İsra: 17/14) denilecek. Ey Kullarım, Dönün Bana! Yeni Müslüman olmuş bir Alman kardeşimiz yoğun bir nefis muhasebesi içerisinde,

"Benim hayatım bu zamana kadar kirli geçti. Acaba, ondan bir sıkıntı duyar mıyım?" diye bize halini arzetmişti. Mevlâ'mız o kadar Rahim'dir ki, "Lâ ilâhe illallah, Muhammedu'r-Rasûlullah" denildiği zaman af süngerini çeker. Bütün günahlar affolunur. Biz kullarına rahmetinin eseri olarak Allah günahları sevaba tebdil eder. Tevbe kapısını daima açık bırakan Rabbimiz, rahmet-i ilahiyesinin bir tecellîsi olarak, kendisine bir karış gelene, o bir kulaç; yürüyerek gelene ise koşarak icabet etmektedir. Rabbimiz biz kullarını bekliyor ve bize, "Dönün Bana!" diyor. Dünya hayatının özeti olan bir ayet-i celile: "Biz O'ndan geldik, tekrar O'na dönücüleriz." (Bakara, 2/156) buyurulmaktadır. Mümin olarak temennimiz O (c.c.)'na, en güzel şekilde kavuşmaktır:

HER İKİ ALEMİ BAHAR OLAN MÜMİN

Baharın gelip tabiatın şenlenmesi, güneşin toprağı ısıtması, suların coşması, dağın-taşın yeşermesi, yazın ağaçların meyveye durması, mahsullerin olması, eşyaya ibretle bakan ârifleri gayrete getirir. Bu hâl, aşk ve muhabbete, Rabbimize daha çok yönelmeye vesile olur. Onlar, görmediklerine îman ederler ve gaybın görünür hale gelmesi ve inançlarının yakîn mertebesine ulaşması için temennide bulunurlar. Onlar, gaybe imanın asıl bu şekilde tezahür ettiğini bilirler. Böylece onlar: Cennetleri, Havz-ı Kevser'i, Zeyd İbn Harise (ra) gibi, açıktan müşahede etme bahtiyarlığına ererler. Sıddîki iman güneşi kalplerinde tecelli eder ve böylece her tarafa ışık yayarlar. Evde yanan lambanın ışığı pencereden görüldüğü gibi, iman güneşi de göz penceresinden, ibret nûru saçar. Yüce kudreti görerek baktığı her zerreden dolayı mü'minin, gözlerinden yaşlar boşanır. Kulak, hak kelamı ve eşyanın zikrini

işiterek; el, fakir ve yoksula infak ederek, hayır kurumlarına cömertçe yardımda bulunarak; ayak, tebliğ ve davete koşarak velhasıl tüm zerrelere yaratılış gayesi doğrultusunda hareket ederek her tarafı aydınlatır. Kul, rabita ve murakabe sayesinde Allah dostları ile irtibat kurar. Bu güzel hâllerin neticesi olarak Rabbimizin her an kendisini gözetlediği bilincine varır. Gönlünden; basiret, hikmet, istikamet, vuslat, ilham, keşif, keramet, tecelli pınarları akar. Usanıp yorulmadan; Allah (cc)'in emirlerine, Peygamber Efendimiz (sav)'in yaşadığı hayat gibi bir hayat yaşamaya ve Hak dostlarının yoluna koşarken, iman bütün hücrelerini çayır ve çimene dönüştürür. Böylece Rasûl-i Ekrem (sav)'in şu hadis-i şerifte tarif buyurduğu müjdeye nail olur: "Allah Teâlâyı zikredenler, kuru otlar içerisinde yeşeren otlar gibidirler." Sorumluluğunu idrak eden kimse, bir taraftan kendisini irşad ederken, diğer taraftan yavrularını; Kur'an, Rasûlullah (sav) ve Ehl-i Beyt sevgisiyle yetiştirir. Akrabalarının, komşularının hakkını gözetir. Beşerî münasebetlerinde, ticârî ilişkilerinde ve tüm hayatında; inanılan, güvenilen bir kimse olur. Hava şartlarının birden değişmesi, sıcaklığın mevsim normallerinin altında

seyretmesiyle meyveleri soğuk vurur. Rüzgâr da sert eserse dallarda ürün kalmaz. Âşık kulun gönlü; namaz, tebliğ, oruç, Kur'an okuma, hac, zekât ibadetlerine, sohbet ve zikir meclislerine devam etmek sûretiyle yanar, nûr ile dolar. Kişi hâlini muhafaza etmeyip de; şeytanın ve nefsin hîlelerine, beyinleri ifsad eden insan şeytanlarının tesirine, dünya muhabbetine; baş olma arzusu, hased, ucub, riya, gıybet, yalancı şahitlik, cehalet, bidat gibi mânevî hastalıklara düçar olur, isyan ve günah rüzgarları esmeye başlarsa, bu olumsuz haller kalpte, irfan meyvesi bırakmaz, alır götürür. İrfan bahçesindeki; şükür, kanaat, tevekkül, rıza, şefkat, merhamet, hayâ, emânet, sükût, tevazu, hüsn-i zan gibi meyveleri muhafaza edebilmek için, o bahçenin etrafını, dîni emirlere riâyet duvarı ile çevirmemiz gerekir. Ayrıca, mikrobunu kalbe hiç sezdirmeden atıp kendini gizleyen şeytana, zikrullah bekçisiyle mâni olmamız; az yeyip, az uyumamız, boş sözleri terk ederek nefse muhalefet etmemiz, dünyanın fâni olduğunu idrak ederek ölümü düşünmemiz, sâdıklarla cismen ve rûhen beraber olmamız icab eder. Mânevî bahar, Kur'an-ı Kerim'de şu şekilde tarif edilmiştir: "Erkek veya kadın, mü'min olarak kim iyi amel işlerse, onu

mutlaka (hayâten tayyibe) güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükafaatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz." (Nahl, 16/97) Hayâten tayyibe, yani her yönüyle güzel bir hayat; kalplerin zikrullah ile huzura ermesi, rûhun Mevlâ-yı Müteâil ile sükûnete ulaşması, sırrın müşâhede-i Cemâl ile sermest olarak kendinden geçmesi, bütün âzanın mârifete bürünmesiyle mümkündür. Kurtubi Tefsiri'nde nakledildiğine göre Efendimiz (sav), hayaten tayyibe ifadesini, kanaat, yani göz ve gönül tokluğu olarak ifade etmiştir. İslam âlimleri (rahmetullahi aleyhim ecmaîn) 'hayaten tayyibe' ifadesini şöyle tanımlamışlardır: Yakub es-Sûsî: Fukaranın sabrı. Sehl b. Abdullah: Kişinin kendi ihtiyarını, yani arzu ve isteğini Hak Teâlâ'nın isteğine uydurmasıdır. Cerîrî: Hayatın neşesini Mevlâ'da bulup, düşünce ve anlayışı O (cc)'nin iradesine göre şekillendirmektir. İbn Atâ: Niyetin düzgünlüğü, rûhun Allah Teâlâ'ya kesin inancı, O (cc)'nin aşkıyla yaşayıp, O (cc)'ndan başkasını terk etmektir. Câfer-i Sâdık: Allah Teâlâ (cc)'yi tanıma, makam ve mertebelerinin Hak Teâlâ'nın emri doğrultusunda olması, yatıp kalktığında, Mevlâ muhabbetiyle olma düşüncesidir. Kalplerinde bu baharı yaşayanlar, dünyayı

Habîb-i Kibriyâ'nın Hadîs-i Şerîfiyle tanımlarar:
"Dünya mü'minin hapisanesi, kâfirin cennetidir."
(Müslim, Tirmizi, Tac Tercümesi, c.5 Hadis No:
504) Her iki âlemi bahar etme temennisiyle...

İNSANLAR DÜNYADAN HİÇBİR ŞEY TATMADAN GİDİYORLAR

Kapısını; su, hava, ateş ve toprağın oluşturduğu bu bünyenin gıdası, geçmiş büyüklerimizin dilinde "anâsır-ı erbaa" (dört unsur) diye tanımlanan maddelerden oluşmaktadır. İnsan; su ile sulanan, toprağın içindeki bileşiklerle beslenen, hava ile teneffüs eden, ışık ve güneşin ısıyla neşv ü nemâ bulan, gelişip büyüyen bitki ve hayvanlardan elde edilen gıdalarla beslenir. Tek tek saymak şöyle dursun, toplu olarak bile saymaya güç yetiremeyeceğimiz sonsuz nimetler (tahıl ve buğday, incir ve zeytin, muz ve kiraz, nar ve üzüm vs. meyveler; süt ve yoğurt, peynir ve yağ, et, kemik ve derisiyle hizmet eden hayvanların gıdası da) bu dört unsurdan meydana gelir. Sağlıklı beslenen, toprağı verimli, suyu ve gübresi yeterli, havası hoş, güneşi bol memleketin elbette ürünü de tatlı ve lezzetli olur. Vücut ülkesinin misafiri, Cenâb-ı Hak'tan bir nefes olan rûhun gıdası ise,

maddî değil, mânevîdir. Ebedî âlemde bizi mesrûr kılacak olan bu misafirin konağının da mükemmel olması icab eder. İtibarı sûret ve mal ile olmayan bu bünye, Hak Teâlâ'nın huzurunda, kalbin ve amelin güzelliğiyle mesud ve bahtiyardır. Boş yere yaratılmayan, başıboş bırakılmayan insanın bütün fiilleri kayıt altına alınmaktadır. İtaat etmekle emrolduğumuz Kitâb-ı Kerîm'de Rabbimiz (cc), "Ey insanlar! Yeryüzünde bulunanların helal ve temiz olanlarından yeyin." (Bakara, 2/168) buyurmaktadır. Efendimiz (sav) ise, "İnsanlara muhtaç olmamak için, yahut komşularına ve akrabalarına iyilik etmek için dünyada helalden kazanmaya çalışanın, kıyamet günü yüzü, ayın on dördü gibi parlar." "Salih adam için, helal mal ne güzeldir." Hadis-i Şerîfleriyle, vücut kalemizde misafir ettiğimiz rûhun, helal gıdalarla aziz olmasını, ikram ve iltifata mazhar kılınmasını tavsiye buyurmaktadır. Kibretmemek, insanlara karşı üstünlük taslamamak ve hakkı kaybetmemek şartıyla, bir beşer olarak; yeyip-içer, giyinip-kuşanırız, evlenip çoluk çocuk sahibi oluruz, evimiz de, arabamız da olur.

Bu dünyanın şartları içerisinde yaratıldığımız

için -Selmân-ı Fârisî (ra)'nin buyurduğu gibi-meşrû olarak yer, içer, oruç tutup, namaz kılar, uyur, hayat yoldaşımızla sohbet ederiz. İki Cihan Serveri Muhammed Mustafa (sav)'nın mübarek diliyle ifade edersek, "Cenâb-ı Hak, nimetini kulunun üstünde görmek ister." İbadette huzurun onda dokuzu helal lokmada, biri de uzlettedir. Ebu'l-Hasan Harakani (ks), kendisine ikram edilen turşuyu, bir başkasının bahçesine ait sudan sulandı diye yemez. Şeyh Mustafa Hulusi (ks), hastalığının geçmesi için, rızkı helal olan, bizzat kendi el emeğiyle geçinen kimselerin yemeklerinden yiyerek tedavi olur biiznillahî Teâlâ Helal yiyecek, mideye nur olarak iner. Yemek yerken, kimin verdiğini düşünen, ibadette eritme düşüncesiyle tadanlardan biri, yemeğin boğazından midesine nur olarak indiğini görür. Kelâmî dergâhında misafir olan bir grup, günlerce ihtiyaç mahalline çıkamadıklarından dolayı, kendilerinde bir hastalık olduğuna kanaat getirerek midelerini boşaltmak için ilaç almaya giderler. Yolda, Esad-ı Erbili Hazretleri (ks)'nin oğulları Ali Efendi, "Dönün dergâha! Tekkenin yemekleri helaldir. Yiyecekler, midelere nur olarak iniyor." der Sıhhat, âfiyet ve helal mal, dünyevî nimetlerdir. Dünyevî ve uhrevî

nimetler hakkında Efendimiz (sav)'in yapmış olduğu dua, madde ve mânâyı ne güzel dengeler; "Allah'ım! Senden, sıhhat ve âfiyet, bir de güzel ahlak isterim." Maddî ve mânevî bünyemize sürûr veren rûhanî ve melekî gıdalar, Rabbimize kavuşturan nimetler; Hak Teâlâ tarafından üflenen ruh, akıl (kalbde hak ile batılı ayıran nur), anlayış, tefekkür, ilim, takva ve marifettir. Ruh, İbrahim b. Edhem (ks)'in, "İnsanlar bu dünyadan hiç bir şey tatmadan gidiyorlar." sözüyle kastettiği, Hak Teâlâ'yı tanıma zevkiyle (marifetullah) gıdalanır. Bu bedene, acıkınca ekmeği, susayınca suyu ikram ederiz de, niçin ruhumuzun ihtiyaçlarını unuturuz? Hâlbuki maddi bünyemiz de, onun sağlığı için aldığımız gıdalar da gelip geçicidir. Fahr-i Kâinât Efendimiz (sav)'in mübarek kelimeleriyle "Dünya, âdemoğlunun midyesinden, karnından çıkardığıdır."

Eninde sonunda yok olacak olan bu teni, günde en az iki öğünle beslerken, şu fânî dünyada bizi ebedî yaşatacak olan ruhumuzu beslemeyi niçin ihmal ediyoruz! Ruh; ilmî delillerle, kalbî neşeyle, Hak Teâlâ vasıtasıyla Hak Teâlâ'ya ulaşarak, imanun kemâle ermesi, belâ ve musibetlere sabırla hakîkî îmâna ererek güç ve kuvvet bulur. Mânevî

bünye, imanın rüknü olan altı esasa tereddütsüz inanarak gelişir. Rûhu, kalben tasdik ettiğimiz esasları, bedenen yerine getirerek olgunlaştırırız. Cüneyd-i Bağdâdî (ks)'nin, "Okuyup-yazdığımız, yediğimiz-içtiğimiz her şey bitti. Sadece seherlerde kıldığımız namazlar kaldı." buyurduğu teheccüd namazı, beş vakit namaz ve bizi Hak Teâlâ'ya yaklaştıracak diğer nafîle ibadetler, Kur'ân-ı Kerîm'deki emirlere itaat, nehiylerden kaçınma, Sünnet-i Seniyye'ye uymak; edeb, erkân, güzel ahlâk ve ehlullâhın tavsiyeleri dünya ve âhirette bize deva olacaktır. Derviş bazen; zikir, sohbet, rabîta ve murakabeyle, rûhî ve melekî hayata geçerek uyku ve yemeyi unuttur. Herkesten ileri makamda oluşunu Hz. Sıddîk (ra), şu sözlerle beyan eder: "Marifetullah zevki bana her şeyden sevgili geldi." Hz. Ömer (ra) ise, "Sabır, Bana dünya yiyeceklerinden daha sevgili geldi." der. Üstazımız (ks)'in mânevî yoldaşı Kılavuz Hafız, yatsı namazını müteakip namaza durduğunda, ellerini çözemeler, sabahlara kadar kıyamda kalır. Üstaz-ı Âlîmize, bir bardak sütü zorla içirirler, öyle bir haldedir ki, mânevî zevkten günlerce yeyip, içmez. Şeyh Şaban-ı Veli (ks), bir üzüm tanesiyle, bir hafta yemeğe ihtiyaç duymazdı. Aziz

Mahmut Hüdai (ks), elmayı koklar, o günü oruçla geçirirdi. Mevlana Celaleddin-i Rûmî (ks), akşam yediği yemekle, bir ay iftar etmeye ihtiyaç duymazdı. Aşk ve şevk devrelerinde bu halleri yaşayan âşıklar, örnek şahsiyetler olduğu için, Sünnet-i Seniyye'ye riâyetle yer ve içerler ama bu, zarûret miktarını aşmaz. İnsanları Hak Teâlâ'ya davet eden Âdem (as) çiftçilikle; itaat edenleri müjdeleyen (beşîr), isyankarları korkutan (nezîr) Muhammed Mustafa (sav) ticaretle; vâris-i enbiya olan evliyaullah, ayrı ayrı bir meslek ve sanat erbabı olarak rızıklarının helal yoldan kazanmışlardır.

Onlar, "Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, (marifet, âfiyet, helal mal, itaatkar, salih zevce), ahirette de iyilik ver (Cennet ve Cemal)." (Bakara, 2/201) diye duâ ederler. Allah'ın dostları, "Allah Teâlâ'nın sana verdiğinden (mal ve servetten, O'nun yolunda sarf ederek) âhiret yurdunu iste ama dünyadan da nasibini unutma. (Kifayet miktarı, ihtiyaca cevap verecek kadar olanı) Allah Teâlâ'nın sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et." (Kasas, 28/77) emr-i İlâhî'sine riâyet ederek, her iki âlemde de nimet

bahşeden Allah Teâlâ'yı hiçbir zaman unutmamışlardır. İnsan, bu dünyanın şartları içerisinde yaratıldığı için, bu âlemi de, âhiret amellerini de, İlâhî ve Muhammedî ölçüler içerisinde yaşar. Mü'min, sonsuz hayatta, ticari ahlaksızlığın felce, (Bakara, 2/275) emr-i İlâhî'den ayrılmanın körlüğe götürdüğünü bilir. (Tâ-Hâ, 20/124) Aleyhissalât-ü Vesselâm Efendimiz, anne karnındaki hayatı dünya hayatına doğduğumuz dünya hayatını da âhiret hayatına benzetir. Ana rahminde, âzâları tamamlanmayan kişi, bu dünyada yüz yıllarca yaşasa bile yine de uzuvları tamamlanmaz. Hâl ve hareketimiz, 6666 âyet-i kerimeye uygun düşmezse -Cenâb-ı Hak korusun- ebedî âlemde sakat kalırız. Haksız kazanç elde eden, "Haksızlıkla yetimlerin mallarını yiyenler şüphesiz karınlarına ancak ateş yemiş olurlar." (Nisa, 4/10) âyetiyle uyarılır. Maddî gıdalar; mideden vücûda dağılarak; göze, kulağa, ele, ayağa, bütün âzâyaya sıhhat, âfiyet olduğu gibi, mânevî gıdalar da, kalpten bütün uzuvlara yayılarak, yaratılış gâyesine uygun bir hayatı temin için gıda olur. Fakirin hakkı, zekât olarak verilmek sûretiyle ruh ve beden temizlenir. (Tevbe, 9/103) Göz havf-i İlâhî ile eşyaya ibretle bakarak,

ağlar. Kulak semavat ve arzın, cümle mükevvenatın zikrini duyar. El hayra uzanır, ayak irşad ve ıslah için gezer. Mevlâ (cc)'dan niyazımız yediğimiz gıdaların helal olması, onları gafletle değil tefekkürle yememiz ve bu arada mânevî gıdalarımızı unutmamamızdır.o

KALP SEMÂMIZIN YILDIZLARININ PARLAMASI İÇİN

Allah Teâlâ Burûc Sûresi'nde, "Burçlara sahip gökyüzüne, geleceği bildirilmiş olan güne, (o günde) tanıklık edene ve edilene andolsun ki..." (Buruc, 85/1-3) buyurmaktadır. Âyet-i kerîmedeki "semâ" kelimesi, aslında "kalp semâ"sını ifade etmektedir. Başımızın üzerindeki semâ, ay, yıldız ve güneşten ibaret bir gökyüzü değildir. O semâda, meleklerin her birinin kendine mahsus zikirleri vardır. Mevlâ (c.c.), daha mühim bir semâyı, mânevî doğuşların yaşandığı semâyı ise mü'minlerin kalbine vermiştir. Gönül semâmızda; sabır, tevekkül, kanaat, adalet, hilm, tevazu yıldızları yer almaktadır. Bizler yıldızları ancak gece karanlığında görürüz. Kalp semâmımızdaki yıldızların görülmesi içinse; dünya muhabbetinin, nefsin arzusunun, şeytanın ve şeytan sıfatlı

insanların iğvâlarının ve kötü ahlâkın kalplerimizde kararması/yok olması bir zarûrettir. Kalp semâmızın yıldızlarının parlaması için şu hususları göz önünde bulundurmanız gerekmektedir:

1. Gayba İmanımız Tam Olmalıdır

Gayba iman, göremediğimize inanmak şeklinde tarif olunur. Bizler Allah Teâlâ'yı ve Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'i görmedik. Ama onlara inanıyoruz; işte bu gayba imandır. Ancak asıl gayba iman, görülmeyenlerin görülür hâle gelmesidir. Melekleri ve Habîbullah (s.a.v.)'ı açıktan gören ile görmemiş olan bir olur mu? Bu sırra, bu dünyada erişemeyen öbür âlemde de erişemeyecektir.

2. Selîm Bir Kalbe Sahip Olmalıyız

Hadis-i Kudsi'de Allah Teâlâ, "Beni ne yer aldı ne de semâ. Beni, mü'min kulunun kalbi aldı." buyurmaktadır. Allah (c.c.), burada semâ ve arzın, kalbin yanında bir hiç olduğunu ifade etmektedir. Elbette, Allah (c.c.) için mekan tahsisi sözkonusu olamaz; bu sebeple burada mü'min kulun kalbine

dahil olan O (c.c.)'nin muhabbetidir. Aslında her şey O (c.c.)'nin muhabbeti ile varolmuştur. Habîb-i Ekrem (s.a.v.)'ini sevdiği için kâinatı yaratmıştır. Allah Teâlâ'nın muhabbetini içine alan kalp, kâmil mü'minin kalbidir. Öyleyse bu nimete erişebilmemiz için kalplerimizi temizlemeliyiz. Bir işyerinin açılışını düşünelim; hazırlıklar yapılmadan, düzenlemeler gerçekleşmeden, misafirleri ağırlayacak ortam oluşturulmadan açılış yapılabilir mi? Yunus Emre'nin dediği gibi,

"Temiz et gönül evini
Dost gelecek kondurmaya"

3. Mürşid-i Kâmil'e Rabıta, Sürekli Olmalıdır

Dost kimdir? Dost, kendisine rabıta yaptığımız mürşid-i kâmildir. O, nurdur. Özellikle iki hususa çokça dikkat etmemiz gerekiyor:

1. Mürşid-i kâmile muhabbet,
2. Rabıta

Rabıta hususunda Es'ad-ı Erbili (k.s.)'ye:

- "Efendim! Rabıta esnasında kendimizi sizin huzurunuzda nasıl bir vaziyette düşüneceğiz?"

dediklerinde o şöyle buyuruyor:

- Biz şarktan doğan güneş gibiyiz. Teslimiyet perdesi açılınca, Allah'ın nuruyla nurlanılır.. Aslında rabıtada gelen feyz, Allah'ın nûrudur. Mürşid-i kâmil buna vesile olmaktadır. Nasıl ki evler ve işyerleri elektriklerini doğrudan barajdan değil de trafodan alıyorsa aynı şekilde evliyâullahın kalbi de trafo vazifesi görmektedir.

Kalplerimize, mürşid-i kâmilî misafir edip onun muhabbetine eriştikten sonra, mürşid-i kâmil, bizi Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'e sevk eder. Buradan da Allah Teâlâ'nın muhabbeti gönlümüze yerleşir ve doğuşlar, tecelliler meydana gelir. Bu esnâda oluşan yakîn, Allah Teâlâ'dan bir nurdur. Bu da ancak, Allah Teâlâ'nın sevmediği düşüncelerin kalplerimizden çıkmasıyla elde edilebilir.

Mürşide olan rabita kuvvetlendikçe nûrumuz artar ve böylece bütün âzalarımız nûra gark olur. Zaten cennette mü'minler, nurlarıyla tanınacaklardır. Âyet-i Kerime'de Allah Teâlâ, "Onların önlerinden ve sağlarından (amellerinin) nûrları aydınlatıp gider de, 'Ey Rabbimiz!

Nûrumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü Sen her şeye kadirsin.' derler." (Tahrir, 66/8)
Cennette ne güneş ne de ay olacak. Cenneti mü'minlerin nûru aydınlatacak.

4. Ne Olduğumuzu Bilmeliyiz

Bizler sadece satırları okumakla kalmamalıyız. Sadırların ilmiyle de uğraşmalıyız. Bunu Yunus Emre hazretleri ne güzel ifade buyurmuşlar:

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsen
Ha nice okumaktır.

Kendimizi tanımak, Rabbimizi tanımaktır. Kendini tanımayan, Rabbini tanımaz. O (c.c.)'nin eserlerini tanımak, O'na ulaşmaya vesile olur. Sanatkâr bir adamdan bahsedildiğinde bizler, önce onun sanatını görmek isteriz. Sanatını gördükten sonra onu tanırız. Onun hakkında hüküm veririz. Asıl sanatkâr olan Allah Teâlâ'nın sanatı ise bütün açıklığı ile kainat sahnesinde sergilenmektedir. Kendimizi tanımamız O'nun sanatını tanımak ve tefekkür etmekle mümkündür.

5. Kendimizi Sürekli Hesaba Çekmeliyiz

Bizi bekleyen bir âhîret hesabı varken, günahlarımızın affından, sevaplarımızın kabûlünden emin değilken nasıl başkalarının kusurları ile uğraşırız. Allah Teâlâ Hz. Musa'ya hitaben:

- Ya Musa! Başkalarının kusuruyla değil kendi kusurunla meşgul ol, demiştir. Hayatımızın, Kur'an ve Sünnet'e ne kadar uygunlukta olduğunu her dâim test etmemiz lâzım. Ahlâkımızın da ahlâk-ı Muhammedî olması gerekir. Kur'an-ı Kerim'de Allah Teâlâ, "Böylece biz, kesin iman edenlerden olması için İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu gösteriyorduk." (En'am, 6/75) buyurmaktadır. Yine Hz. İbrahim'in diliyle, "Ben hanîf olarak, yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim." (En'am, 6/79) buyrulmaktadır ki burada ifade edilen "yönelme", insan vücûdunun bir tarafa dönmesi değildir. Bu yönelme, azalarımız ve ruhumuzla Hakk'a yapılan bir yönelmedir.

6. Manevî Perdelerin Açılması İçin Dikkatlerimizi Yoğunlaştırmalıyız

Günümüz Müslümanlarının; zeki, feraset sahibi, dikkatli olması gerekmektedir. Allah'ı zikreden kimsenin gönül perdeleri açılır. Öncelikle, günlük yapılan evrâd ü ezkârla hal sahibi olunur. Sonrasında ise sâlik; ceberut, melekût âlemlerine erişir. Gözü bağlı kalındığında, bu gibi ulvî âlemlerle irtibat kurmak imkansız hâle gelir. Sâlik, ilme'l-yakîn, ayne'l-yakîn, hakka'l-yakîn basamaklarını aşıp müşahedelere ermelidir. O hedefleri gözetecek gözlerinse burada açılması gerekmektedir. O sırlar âleminde seyahat başladığında, "Ben şimdiye kadar bu değersiz şeylere niçin takılmışım." diye âh vâh edilir.

Mevlâ, bizleri "âh" "vâh"larımızla âhirette baş başa bırakmasın.

MİSAFİRE İKRAM

Muhabbet, teslimiyet, muhalefeti terk edip ve Üstadınızın emrine boyun eğmediğiniz için siz o meclise katılamazsınız.

 Cennete giren de, girmeyen de pişman olacak. Girmeyen zaten pişman, giren de, neden üst derecelerde olmadım diye üzülecek.
 Her bir katında ayrı ayrı sohbet edilen sekiz katlı bir bina düşünelim. Birinci katında; kardeşlerine ihtiyaç ânında yardım elini uzatan, hata ettiğinde dili ile ıslahına çalışan, gönülden ahbab ve yâran olanlar sohbet ediyorlar. Duyuyorlar ki ikinci katta Rasûlullah (s.a.v.)'ın sünnetine tabi olan takva sahibi müridan, Sıddîk-i Âzam'dan Üstamız'a kadar gelen Pirân-ı İzam'la halleşiyorlar. Birinci katta olanlar ikinci kata çıkmak isteseler de görevliler müsaade etmiyor. Diyor ki: Siz, dünyada iken mürşid-i kâmilinize gönülden teslim

olmadınız. Canınızla, malınızla ona hizmet edip emrine dâhil olamadınız. Gerek taatler de gerekse diğer bütün hallerde iradenizi mürşidi kamilinize teslim etmediniz. Üstadınızın sevdiklerini sevip sevmediklerinden uzaklaşmadınız. Gizlenmesi gereken sırlarını gizlemediniz. Muhabbet edip, teslim olup, muhalefeti terkedip ve Üstadınızın emrine boyun eğmediğiniz için siz o meclise katılamazsınız.
 Üçüncü katta ise ehlullahın yoluna uyan, devamlı istiğfar eden, son nefeste imanla göçüp, göçmeme endişesini taşıyan, zikreden, hatasından dolayı pişmanlık duyan, hakîki manada Allah'tan korkup verâ sahibi olan, şehvî ve nefsanî arzularını terk eden, helal yiyen, iffetli, haya sahibi, kanaatkâr, ilâhî tecellilere mazhar olanlar; Adem (a.s.)'den, Fahrü'l-Mürselin Muhammed Mustafa (s.a.v.)'ya kadar bütün enbiyâ ile esrâr-ı, ilahiyyeden, Hakk Teâlâ'nın esmâ ve bütün sıfatlarından bahs ile sermest oluyorlar. Kendilerinden geçip tabir caiz ise ilahî aşkın sarhoşu oluyorlar. Aşağı katlarda olanlar bu meclislere girmek istedikçe, ilahî vazifeliler, onlara, bu makamda olanların edepleri ile edebilenmedikleri için müsaade etmiyorlar.

Ebrar, hayırlı kullar; masivâ, Hakk'tan gayrı bütün endişeyi gönlünden silen müttakiler, cân u gönülden her şeyi ile Mevlâ'ya teslim olan mukarreb kullar da, üst kademelerde hal ve şanlarına göre cennetin en üst tabakalarında Halîk-ı lemyezeli seyrederek. Her an Allah Teâla ile beraber olduğunun şuurunda, kalpte ve fikirde Cenab-ı Hakk'tan ve onun zikrinden ayrılmayan, teslim olduğu mürşid-i kâmilden bir başkasına gönül bağlamayan, nafilâ taatlerle Hakk'a yakınlık kesb eden bahtiyar kullar da Zât-ı Kibriya'nın cemâlini seyrederek.
 Mü'minler, va'dolunan bu nimetlere ara sıra nail olsalar bile, bu makam ve mertebelerin şartlarına haiz olanlar dünyada iken, hemhal oldukları bu eşsiz nimetle her an mütenaim olacaklardır. Bu lutfu, bu ikrama, bu saadete ereceklerdir.
 Bu müjdeler, ev sahibinin misafiri çok iyi ağırlaması ile mümkündür. Gelen misafirin sabah ve akşam kahvaltısı, çayı, meyvesi, banyosu, elbisesi, gece süt ikramı ve; çayır-çimen, tabiatı güzel mekânlarda gezdirilmesi ile gönlü hoşnut edilirse, on kısmeti ile gelen misafir birini yer, dokuzunu bırakır, ev sahibinin günahlarını bağışlattırır.
 Hak Teâlâ'nın nefhası, manevî nefesi olan

bu ruhu beden; sabah akşam namazla, yılda bir ay oruçla, tesbihat ve zikirle, geceyi ihya edip teheccüt namazı ile; melekut, ceberut, lâhut, gayb ve on sekiz bin âlemde Hakk neşesi ile seyr ü seferle taltif ederse, ev sahibi olan bedenın azalarını cehennemden kurtarmak ve on letâifle cismi nurlandırmak sureti ile bedenın toprakta çürümesine bile mani olur. Kaldığı süre içerisinde ruh, mânevî iltifatını yapan bedene; gözün görmediği, kulağın duymadığı, kalbin bile içinden geçirmeye kadir olamadığı sonsuz nimetlerle, en güzel şekilde karşılığını verir.

Cennet de, cehennem de bu alemde desek hata etmeyiz. Esâd-ı Erbili (k.s.), Rahman sûresinin 46. ayeti celîlesinde geçen, "(Hesap vereceği için) Rabbinin makamından korkan (ve iman ile güzel amellerde bulunan kimseler) için (Adn ve Naim denilen) iki cennet vardır." iki cennetten birini dünyada, Hakk dostlarının duyduğu manevî lezzet olarak niteler.
 "Şüphesiz ki ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara iman etmekten kaçınıp böbürlenenlere gök kapıları açılmaz. Deve iğne deliğinden geçmedikçe, (-ki bu mümkün değildir- o halde onlar da) Cennet'e giremezler.

İşte biz mücrimleri böylece cezalandırırız. Onlar için cehennemde döşekler ve üstlerinde ateşten yorganlar vardır. İşte böylece zalimleri cezalandırırız. İman edip salih amelde bulunanlar -ki biz herkese ancak gücünün yettiğini yükleriz- işte onlar cennetlikler. Onlar orada sonsuza dek kalıcıdırlar. Biz onların göğüslerinde bulunan kını çıkarırız. Altlarından nehirler akar. Onlar: "Bizi buna hidayet eden Allah'a hamd olsun. Eğer Allah bize hidayet etmeseydi, biz buna (doğruya) erişemzedik. Şüphesiz Rabbimizin elçileri (olan peygamberleri) hakkı (doğru olan İslam hükümlerini) getirmişler." derler. Onlara: "İşte bu, amellerinizin sayesinde elde ettiğiniz o cennettir." diye seslenilir." (Araf, 7/40-43) "Şüphesiz ki iman edip de (Allah'ın hoş gördüğü) güzel davranışlarda bulunanlar (var ya! İşte) güzel ameller yapanların ecrini Biz zayı etmeyiz! Onlar, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleri kendilerine verilenlerdir. Orada, tahtlar üzerine kurularak altın bileziklerle bezenirler. İnce ve kalın ipekliden yeşil elbiseler giyerek koltuklara yaslanırlar. Bu ne güzel sevap ve ne güzel dayanaktır!" (Kehf, 18/30-31)
 Cennet de Cehennem de uzak değildir. Allah (c.c.)'ın sekiz zâti sıfatına,

z esmasına mukabil cennette nimet vardır. Cennette, Hak Teâlâ yolunda gayretimiz, anne ve babaya itaatimiz, fakir ve yoksula infakımız vs. güzel huylarımıza karşılık ikramlar vardır.

İki Cihan Serveri Muhammed Mustafa (s.a.v.), Hadis-i Şerif'lerinde, "Cennet sekiz kapıdan ibarettir, cehennem de aynı." "Cennet z dereceden ibarettir, her bir derecenin arası sema ve arz genişliğindedir." Bir rivayette, "Her bir derecenin arası beş z senelik yoldur." "Cennet (mcahidlerin) kılıçlarının glgesi altındadır." "Cennet annelerin ayakları altındadır." "Cennet cmertlerin yurdudur." buyurur.

NEREYE DÖNERSENİZ DÖNÜN. ALLAH'IN YÜZÜ ORDADIR

"Allah Teâlâ güzeldir, güzeli sever." " İşini düzgün ve sağlam yapanı Allah sever" hadis-i şerifleri güzel sıhhate işaretler. İslam'ın vazgeçilmez temel esaslarından biri sanattır. Allah'ımızın isimlerinden biri de EL-MUSAVVİR'dir. Her mahlûka suret veren demektir. Öyle bir suret verir ki; " Şanım hakkı için biz insanı çamurdan, süzölmüş bir hülasadan yarattık. Sonra Onu sağlam bir yerde ana rahminde bir "NUTFE", hakir bir damla sudan, süzölmüş bir hülasadan yarattık. Sonra o nutfeyi "Alaka" olarak yarattık. Sonra o alakayı bir "Mudga" olarak yarattık, Sonra bu mudgayı bir takım kemikler halinde yarattık. Sonra bu kemiklere bir et giydirdik. Sonra onu başka bir yaratılışla, İnsan olarak meydana getirdik. İşte yaratanların en güzeli olarak Allah ne

Yüce'dir." (Mü'minun, 23/ 12-14)

Ayette geçen Nutfe meni içinde erkek spermelerinin ihtiva eden sıvıdır.

Alaka ise ana rahmi duvarına tutulmuş asılı bir hücre topluluğu halindeki dönemdir.

Mudga da dişle çiğnenmiş ete benzeyen bir parçanın adıdır.

"Allah Teâlâ güzeldir, güzeli sever." " İşini düzgün ve sağlam yapanı Allah sever" hadis-i şerifleri güzel sıhhate işarettir.

Öyle bir çatı kurmuş ki Mevla ; " O ki yeri göğü tabaka tabaka, bir biri ile ahenkli olarak yarattı. Rahman olan Allah'ın yarattığında hiçbir düzensizlik göremezsin. Haydi gözünü bir çevir de bir bak, hiç bir çatlak göreceksin ? Sonra gözünü tekrar tekrar çevir ve yine bak, O göz aradığı kusuru bulamadan zelil ve bitkin bir halde sana dönecektir." (Mülk, 67/ 3-4)

Sinek kanadından tutun da, semadaki kandillere kadar öyle bir düzen var ki, akıl onun karşısında hayrete düşerek "Sübhanallah" der .

"Allâh'ım her türlü noksanlıktan uzaksın, Senin dilediğin ne güzeldir" der, ibadet ve taate koşar.

Allah Teâlâ'nın sanatının yanında insanın sanatının sözü mü olur?

Kılıçarslan bir konak yaptırır. Halka şöyle der: "Yedi sene konağın hatalarını söyleyin. Fakat bundan sonra da kim bir hatasını söylerse, onu asarım" Yaşlı bir pir çıkar, " Padişahım bunun iki hatası apaçık görülüyor" der: "Biri, sen öleceksin. İkincisi, bu konak bir gün yerle bir olacak."

Ecdadımız, yaptığı eseri, ibadetle bütünleştirmiştir. Caminin yanına mescide temiz girmek için, hamam ve şadırvan koydurarak bedeninin temizliğini temin etmiştir. Medrese ve dergâhları ile de kafa ve gönlü ihyaya vesile olmuştur. Bu sanatla halk cehaletten kurtulup ilme yönelmiştir.

Sanat dinle bağlantılı olunca müslümanlar insan şeklinin dışındaki işçiliklere, taş ve ağaç oymacılığına, hüsnu hatta yönelmiştir. Evlerin giriş kapısına "Hâzâ min fadlı Rabbî" " Bu benim Rabbimin fazlındandır." şeklindeki Neml

Suresi'nin 40. âyetinin bir bölümü, "Maşallah", "Mülk Allâh'ındır." gibi ibareler birer bedii sanat şaheseri olarak adeta resmedilmiştir. Şadırvanlarda, İnsan Suresi'nin 21. âyetinin "Ve rab'leri onlara tertemiz bir içecek, cennet şarabı içirmiştir." mealindeki "ve sakâhüm rabbühüm şarâben tahûrâ" ibarelerinden oluşan kısmı, levha hâline getirilmiştir. Dergâhların kapısında ise "Ah edeb" ve "Edep Yahu" ibareleri kullanılmıştır.

Bütün bunlar, Müslüman zihniyetin her an Allâh'ının huzurunda olma bilincinin ve amellerini Allâh'ın rızasına göre tanzim etmek hususundaki kalbî niyetlerinin bir yansımasıdır.

O GÜNE HAZIRLIK

Huylarına dikkat eden, sabredip güzel ahlâka erişen, nefis ve ruhunu olgunlaştırarak seyr ü sülûkunu tamamlayan, kötü huylardan güzel ahlaka geçen, halkda Hakk'ı görenler Allah Teâlâ'nın huzuruna daha bu dünyada iken dâhil olurlar.

Vücûdunun her zerresini zikrettirenler ancak Azrail (a.s.)'i en güzel şekilde görürler ve canlarını rahat bir şekilde Hak Teâlâ'ya teslim eder. Zikr-i küll halini yaşayarak, bedenini, zikr ile hayata kavuşturmayan kişinin vücûdunda, zikretmeyen her bir noktada tarifi imkansız sıkıntılar meydana gelir. Yaşantısına riayet etmeyen, gelişigüzel hayat süren, hiçbir kayıt altında bulunmayan, mürşid-i kâmilin gönlünden Hak Teâlâ'nın nurunu içmeyen, bu büyük nimetten mahrum kalır. "Şüphesiz ki, "Rabbimiz Allah'tır." deyip, sonra (ihlas ile) dosdoğru olanların üzerine (ölüm anında, kabirde

ve haşir meydanında): "Korkmayın, üzülmeğin ve va'd olunup durduğunuz Cennetle sevinin!" diye melekler iner. Biz dünya hayatında da, ahirette de sizin için dostlarınız. Hem orada sizin için canlarınız ne çekiyorsa vardır. Yine orada sizin için ne isterseniz vardır." "Bu Gafur (çok bağışlayan), Rahim (çok merhamet eden Allah Teâlâ) tarafından bir ağırlamadır." (Fussilet, 41/30-32) Allah (c.c.)'ın Rasûlü (s.a.v.), huylarımızın güzelleşmesi için, namus ve dilin korunmasına büyük ehemmiyet verir.

Veliler ve mürşid-i kâmiller dillerinin muhafazasına çok dikkat ederler. Çünkü diller, Hakk'ın kalemidir. Nebiler Nebisi Efendimiz (s.a.v.), "Melekler azı dişlerinin üzerinde otururlar. Dil onun kalemi, tükürük de mürekkebidir. Sen ise boş sözler konuşuyorsun. Kişi, Allah Teâlâ'dan, lüzumsuz sözler söylediği için haya eder." buyurur.

Gerçekleri gören bahtiyar kullar, önlerine kağıt ve kalem koyarlar, ne konuşurlarsa onu yazarlardı. Akşam olduğunda da nefislerini hesaba çekerler, yaptıkları hatalardan dolayı tevbe ederlerdi.

Sıddîk-ı Âzam (r.a.), fuzûli söz konuşmamak

için ağzına taş koyardı. Dedem Şeyhî Mustafa Hulusi (rh.a.)'nin evlatlarından Hafız Osman Efendi, hanımına, "Beni çok konuşurma; melekler amel defterime sözlerimi kaydediyor." der. Murakabenin anlamı da zaten; yeme, içme, oturup-kalkmamızda Rabbimizin bizi gördüğünü, her halimize şahit olduğunu unutmamaktır. "Şüphesiz Rabbin her zaman gözetlemededir." (Fecr, 89/14)

Dakikada altmış defa tecelliye mazhar olan, her zaman Rabbimizin gözetiminde olan kalb hiç temizlenmez mi? Sünnet, nişan, düğün ve bayram merasimleri için evlerimiz tertemiz edilir de; Allah Teâlâ'dan gelen nur, tecellî, varidat, füyûzât, manevi coşkunluk, ilim, hikmet, marifet ve Rabbimizi tanımanın mekanı olan gönül; hiç, nifak, küfür, şirk, isyan ve masivadan, Allah Teâlâ'nın dışındaki arzulardan temizlenmez mi? Nur ve tecellilere erilmez mi?

Belli gün ve aylarda maaşının yanında ikramiye alanlar, bu fazlalıktan dolayı ne kadar da sevinir. Halbuki bu geçici bir dünyalıktır. Bizler de; kullukta daim olanlar, gözyaşlarıyla taatlerini yerine getirenler, bağı yanık âşıklar, seher vakti ve cuma gecelerinde, üç aylar ve kandil

gecelelerinde, Rabbimizin manevi ikramlarına kavuşan ehliullahın tarif edilmez zevkine erişmek için yarışa girelim. "Artık çalışanlar da bunun gibi (bir murad için) çalışsınlar. Böyle (bir nimete) konmak mı hayırlı, yoksa zakkum ağacı mı?" (Sâffât, 37/61-62)

"Temiz et gönül evini
Dost gelicek kondurmaya."

der Yunus Emre. Cenâb-ı Hak, "Ya Davut! Misafir olmam için kalbini temizle." buyurur. Ameller; gönlün ihyasıyla, manen hayata kavuşma ile Hak Teâlâ'nın katına yükselir. Bir merasim için, doğum, düğün, mezuniyet, ziyaret v.s. günler için şekerler, pastalar hazırlar; kurdelelerle, güller ve çiçeklerle süsler, götürürüz. Davetlere, giyinir-kuşanır da gideriz. Gömleğimizde bir leke olsa, utancımızdan yerlere geçeriz, rezil oluruz el-alem içinde. Ebedî saadetimiz için, Cennet ve Cemâl'e kavuşmak için, elest bezminde, ruhlar âleminde verdiğimiz sözün yerine gelmesi için; namaz, oruç, hac, zekat, iyiliği emir ve kötülükten kaçındırma; evrat ve ezkârımızı Hak Teâlâ'ya en güzel bir şekilde sunma görevlerimizi mükemmel mânâda îfâya çalışalım.

Enbiyanın, evliyanın ve bütün maflukatın bir araya geldiği mahşer âleminde utanmamayı istiyorsak; Rabbimizin huzuruna; gönlümüzü, gözümüzü, bütün âzamızı isyandan koruyarak gidelim. Herkes için bir dert ve elemnin olduğu o günde mahcup olmamak, af ve mağfiretimiz için, bir defa elimize geçen bu dünya fırsatını iyi değerlendirelim.

"Onlar, gerçekten kendilerini, (dehşeti pek) büyük bir gün için yeniden diriltilecek kimseler olduklarını sanmıyor(lar) mı?" (Mutaffifin, 83/4-5) "O gün onlardan her bir kişinin, kendine yetecek bir işi vardır!" (Abese, 80/37)

O müthiş günde rezil olmamayı istiyorsak azığımızı alalım.

Yapayalnız kalacağımız o mekanda, başkalarından gelecek; mevlid, hatim ve fatihalara umudumuzu bağlamayalım. Feneri önden gönderelim. Kısmetimiz her zaman gelsin. Öldükten sonra, hayır ve şerrin kayda geçtiği, defterlerin kapandığı günde, amel defterlerimizin kapanmamasını istiyorsak, şahsına ve çevresine faydalı evlatlar, ilminden ve irfanından istifade

edilen kimseler olalım; hayrı devam eden iyiliklerimiz olsun, herkesin faydalanacağı mescid, mektep, yollar, köprüler, vakıflar kuralım.

"Dünya ve onun içinde olan şeyler değersizdir. Sadece Allah Teâlâyı zikretmek ve O'na yaklaştıran şeyler, ilim öğretene ve öğrenmek isteyen öğrenci bundan müstesnadır."

İman Neşvesi

Baharın gelip tabiatın şenlenmesi, güneşin toprağı ısıtması, suların coşması, dağın-taşın yeşermesi, yazın ağaçların meyveye durması, mahsullerin olması, eşyaya ibretle bakan ârifleri gayrete getirir. Bu hâl, aşk ve muhabbete, Rabbimize daha çok yönelmeye vesile olur. Onlar, görmediklerine îman ederler ve gaybın görünür hale gelmesi ve inançlarının yakîn mertebesine ulaşması için temennide bulunurlar.

ISBN 97820965-5

9 789758 209651